

לו אינו יוצא לשירותים לעשות את צרכי מחששו של ינצלו את העדו לטילוקי. בלישכהו של בגין נוצר מצב מביך. יחיאל קדישאי הוא אדם נעים-הליכות ועדיין נפש מכרי לפנות אל מורחיו ישירות ולהעמידו במקומו. הוא לא רצה גם לקבל לבגין את חרותו וכינתו לתפקיד ראש-הממשלה בעניין שלי כזה. כך קרה ש במשך כמה ימים כפה אלי מורחיו את עצמו על ראש-הממשלה החדש ועובדי לישכתו. הוא פשוט היה שם, מוכן לשרת, ולבלא את כל מוצא פיו של ראש-הממשלה ובלבד שינתו לו להמשיך להיות במחיצתו. בכל הודמנות שרק ניתנה לו היה מורחיו שופך את ליבו, מספר על שנות האונס שלו תחת שילטון מפא"י המערך, מזכיר לכל מי שרק רצה לשמוע כי מגיל 15 הצטרף לבית"ר ואף היה קיצוני יותר מ שאר חבריו, הלך לצינוק מים על ידיהם של הדר"ר ישראל ("שייב") אלדר וגאולה כהן, אנשי הלח"י לשעבר.

עוד הוסיף מורחיו וסיפר כי בתקופת החתימה הוא הסכימו ההפרדה עם מצריים וסוריה הוא התנגד בכל ליבו משום שראו בכך נסיגה משטחי המולדת. "לא יכולתי לשאת זאת", התוודה, "עובתי את החדר בשעת החתימה".

ההתרפסות הנלענת הזאת, שנועדה לשאת-הן בעיני אנשי השילטון החדש, השיגה מטרה הפוכה. תוך ימים ספורים הצליח אלי מורחיו להפוך את עצמו ל מיישר בלתי נסבל על כל עובדי הלישכה. הוא היה תקוע שם כמו קוץ בגרון שלא ניתן לבלעו ולא ניתן לפלטו.

התבצרות ליד

שולחן-התה

מ ביוון שמונחם בגין ברוח-לב של מנצח, אישר את המשך הנסקתו של מורחיו בלישכתו, לא היה ניתן לסלקו משם או לפטרו במחירי. תחת זאת נעשו ניסיונות להבהיר למורחיו את מקומו ו מעמדו ולרמוז לו, בדרכי נועם כמובן ועם כל האדיבות הנדרשת, שמוטב לו להסיק את המסקנות בעצמו.

תחילה נאלץ יחיאל קדישאי לכבוש לי עצמו את מקומו מידי מורחיו. הוא עשה זאת בצורה פשוטה: הוא הקדים לבוא למשרד, עוד לפני השעה המוקדמת בה התייצב מורחיו, התיישב ליד השולחן ה מיעד ראש-הלישכה, שמורחיו טרב לפגור תו. כאשר הגיע מורחיו ללישכה הוא מצא שם את קדישאי יושב ליד שולחנו.

כדי למנוע קרב על השולחן, הוכנס לתמונה מנכ"ל משרד ראש-הממשלה, הדר"ר אליהו בן-אלישר. הוא הרעיד את מורחיו חדר חדש בבגין משרד ראש-הממשלה, היה זה חדר מכובד ומפואר לכל הדיעות: החדר ששימש בעבר את השר גלילי.

זהו חדר מרווח שניתן להכיל בו גם מזכירה וכתבנית. אבל יש לו מגרעת אחת: הוא מרוחק מתדרו של ראש-הממשלה, אלי מורחיו, היודע כי חלק מכווחו של יועץ ראש-הממשלה נובע מהיותו שומר סף בפתח חדרו, טרב לקבל את החדר.

חדרו לשעבר של גלילי נותר בשממונו. אלי מורחיו העדיף להתמקם ליד שולחן-התה וזכיר שבפינת חדר ראש לישכת ראש-הממשלה, ובלבד שלא יורחק מפתחו של בגין. זהו כיום אחד המזוהז המבדחים בלישכת ראש-הממשלה, לדראת אל ה יועץ-המדיני גדול-המידות יושב ליד שולחן-החתימה העריר, מצפה לרגע בו יעזוב קדישאי את החדר כדי לנסות לחדור אל ראש-הממשלה ולתת לו מעט "עזות מדי ניות" כפי שמחייבת הגדרת תפקידו. הדברים הגיעו עד לרדיו כך שיחיאל קדישאי מקריב את עצמו ולוא רק כדי למנוע את נוכחותו של מורחיו בדיעבד וישיבות שאין רוצים שהוא ישתתף בהם. במקרה כזה נהג קדישאי להקבא את כחפיו זהרבות של מורחיו ולומר לו בחביבות: "בוא נסתלק מכאן שנינו... אנחנו מיותרים כאן".

כדי למצוא-הן בעיני אדוניו החדש שים מנסה מורחיו לדבר באוזניהם של אנשי לישכתו של יצחק רבין שנשארו לעבוד עם בגין. כאשר דנים באיות ענין שהשתקפה יפה לו, מורחיו הוא הראשון הקופץ כדי להוסיף לפניו, "הגייס החמישי" של רבין בלישכה. "לא לספר לפרוץ ר פתור" הוא מיינץ, "לא לגלות להם. הם עוד יעבירו הכל לרבין..."

אלא שבינתיים נזרחים שלא לגלות דבי רים מיתררים למורחיו עצמו. בימי הוזהר שלו כצילו של יצחק רבין היה מקובל, למשל, שכל מברק ללישכת ראש-הממשלה,

ממשרד-החוץ למשל, המכיל מידע חשוב, מגיע בשלש-השעות העתקים.

אחד ההעתקים נועד למורחיו. ראש-הלישכה הוא האיש שהיה מעביר את ה מידע המתקבל לראש-הממשלה. בצורה זו הצליח מורחיו לצבור בידיו חלק ניכר מ עוצמתו. שכן למעשה הוא האיש שהיה מחליט, על פי שיקול-דעתו, מה ידע ראש-הממשלה ומה הוא אינו צריך לדעת. לימים נסתבר שהובה דברים שרבינו היה צריך לדעת אותם לא הובאו מעולם לי ידיעתו, נשארו קבורים במגירות שולחנו של מורחיו, עד לימים האחרונים, בהם נאלץ לפנות אל מאות המיסמכים שהצטברו שם כדי לנקות את השולחן ולמסרו לקדישאי.

עתה ניטל ממורחיו מוקד כוח כזה. מנכ"ל משרד ראש-הממשלה, בן-אלישר, שהיה בעבר איש המוסד לביטחון, הוציא הוראה על פיה יגיעו מברקי משרד-החוץ למשרד ראש-הממשלה בשני העתקים בלבד, מטעמי ביטחון. ההעתקים נמסרים למנכ"ל עצמו ולראש-הלישכה, קדישאי. אחד מציונרות הנשימה של מורחיו נותק.

פגיעה

בסטאטוס

א וים הפגיעה האמיתית במעמדו של מורחיו היתה שלילת המכונות הצמור זה שלו. סמל הסטאטוס בשירות-המדינה, מורחיו אינו יודע לנהוג ואין ברשותו רשיון-נהיגה. בתקופתו של יצחק רבין הוא הצליח להוציא ממנו אישור לקבלת מכונת צמודה עם נהג. כל מי שלא ידע עד אז מה חשיבותו של ראש לישכת ראש-הממשלה, יכול היה להבין זאת על פי המכונת הצמודה.

השילטון החדש לקח ממורחיו את ה מכונת הנהג. הוא נאלץ להשתמש עתה בשירותי אחת ממכונות משרד-הממשלה, במשותף עם עובדים אחרים של המשרד. איש זר לא יבין לעולם את הפגיעה כי יוקרתו ובמעמדו של אלי מורחיו הגובעת מכך.

בכך עוד לא תמה דרך היסורים של מורחיו. במשך שנים, עוד מתקופת כהונתה של גולדה מאיר כראש-הממשלה, נצרה אגדה במשרד ראש-הממשלה על חריצותו וזריזותו של אלי מורחיו. אחד מכישוריו "המופלאים", שכל ראש-הממשלות עימם עבד בעבר התפעלו ממנו, היה הכושר לדעת היכן מונח כל מיסמך ונייר ולמצוא אותו במהירות המסכימלית.

רק לאחרונה הסתבר שהכושר הזה אינו בלעדיו שלו. בתקופת עבודתו כארכיבר ב משרד ראש-הממשלה הצליח מורחיו לל מוד את שיטת מיון המיסמכים, אולם ב שנים האחרונות, כאשר הוא רוצה למצוא מיסמך מסוים, עושים זאת עבורו ארכי ברים אחרים, המתמצאים לא פחות ממנו בארכיון. אלא שמורחיו נהג תמיד לצאת ולחזור עם המיסמך כאילו הוא מצא אותו במו ידיו ואיש מלבדו לא יוכל למצאו.

גם חריצותו, המוגזמת לפעמים, שהביאה אותו להיות ראשון הבאים ללישכת ראש הממשלה ואחרון היוצאים משם, התגלתה כאגדה. כך, למשל, הסתבר רק לאחרונה שדו"חות רבים שהיה צריך להכין ולמלא בשלוש שנות כהונתו של רבין, לא בולאו כלל. מורחיו היה נוהג לרשום פרוטוקולים משיחות ופגישות חשובות בהן נכח ככתב ידו, כדי שלאף אחד אחר לא תהיה גישה אליהם. הוא לא פיענח פרוטוקולים רבים. עתה הוא נאלץ לשבת בחדרו של המזכיר יהודה אבנר ולהדפיס את כל הפתקים ה סודיים שלו.

"תראה מה הם עושים לי", קונן מורחיו לא מכבר באוני אבנר, "לי שהייתי חבר חרות מגיל 15".

על רקע זה קל לשער מה היתה הרי גשתו של אלי מורחיו כאשר התברר לו שלא ביקשו ממנו את דרכונו כיוון שאין מתכוננים לצרפו לפמלייה, שתלווה את מנחה בגין לפגישתו עם הנשיא קארטר בושינגטון.

הפעם לא יכול היה מורחיו להבליג. הוא התייצב בפני בגין וכשדמעות בעיניו טען כי תהיה זו פגיעה במעמדו כ"יועץ-מדיני" אם לא יצורף לפמלייה, בגין, בעל הלב החם, התרכך מיד, הורה לצרף את מורחיו לפמלייה.

השבוע, ערב צאתה של הפמלייה לי וושינגטון נראה היה כי מורחיו הבין סוף סוף את הרמזים ששוגרו אליו, התוודה מורחיו: "אני יודע שהם רוצים לנרוק אותי מכאן. אבל אני לא אתן להם את זה בקלות!"

במדינה

(המשך מעמוד 24)

אחווה נרשמה העיסקה בצורה אחרת. את הרכוש, שקיבל לורנץ לידו, העבירה מרים ברלוי ז"ל אל גוף אנונימי הקרוי חברת חקקות 673, 674 בגוש 6189. מהות הפעולה נרשמה בגליון מיספר 856655 בטאבו כי "מכר ללא תשלום". הרכוש כלל כעשרה דונמים, שעליה עמדה הווילה כבר או. מה פיתאום ללא תשלום? היתמם לורנץ, "לא קיבלתי שום תרומה! שילמתי כסף — 120 אלף לירות. רכשתי בשבילי ובשביל מישפחתי." בדיקה קלה בעיסקי החברה המיסטרית מגלה שלרב שלמה לורנץ אין כלל חלק באותה חברה. שמו אינו מופיע במיסמכה כלל.

את הקרקע, שאותה קיבל לידו בצורה מיסטרית כל-כך, מכר הח"כרהב לפני כשנתיים לקבלן ישראל אולר, המתמחה בבניית בתי-דירות ליהודים חרדים, ושי תחום-פעילותו העיקרי הוא בבני-ברק. לר רנץ הכחיש את השמועה כאילו מכר את הרכוש תמורת 10 מיליון לירות. "זה לא יהיה סניר מבחינת הקבלן לגלות בכמה מכרתי לו", הוא התנצל.

לורנץ העריך את שווי הקרקע שמכר ב-200 אלף לירות לדונם, במישרי מס רכוש נרשם כי ערך המיגרש הבית הוא למעלה מ-1.3 מיליון לירות — הערכה מגוחכת, הנופלת בהרבה מהערך האמיתי של הקרקע. כאשר נמכר הנכס טענו יריביו של לורנץ כי לקבלן, שקנה את הקרקע, הובטח כי ייעוד הקרקע ישונה בקרוב, וש אפשר יהיה להקים עליה בתי-דירות בי שווי של עשרות מיליונים.

כך מעורבים במילחמת-השבת ברחוב השומר לא רק הפוליטיקאי הממולה, ש נתמנה זה עתה ליו"ר ועדת-הכספים של הכנסת, בעיקבות הקנונייה הקואליציונית

מפקד פדר החיים פטורים

של הליכוד עם אגודת-ישראל, אלא גם עיסקי-המיליונים של קבלנים גלויים ו נסתרים.

צה"ל

אך אחד לא קם

בחיל-האוויר נחשפו

ליקויים ומחדלים — אבד

איש אינו אחראי לכך

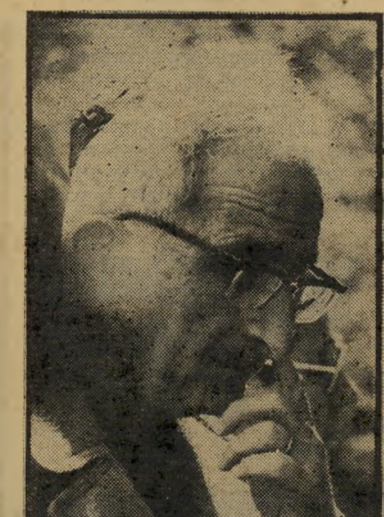
כמה אמהות שכולות, לבושות שח רים, פרצו בזעקות קורעות-לב: "רוצח חים! הרגו לנו את הילדים שלנו! ואף אחד לא אשם! בדיוק כמו במילחמת יום-הכיפורים!" אמהות אחרות ישבנו דו ממות, מציגות האחת בפני רעותה את תמונות יקיריהם, לבושים במדי צנחנים, כל מה שנשארו להן היו התמונות, הדמי עות זוכות הועקה.

שעה ארוכה אחרי שהשוטט המחוזי דב ליון, בשבתו לפופט חוקר-מקרי-מוות צבאי, עוב את אולם בית-הדין הצבאי ה מאולתר, עדיין נותרו בו עשרות הורים שכולים המומים, שיקיריהם ניספו באסון מסוק צה"ל לפני חודשיים, בו מצאו את מותם 54 לוחמים. החלטתו הארוכה וה מנומקת של השופט ליון, בה קבע כי טייס המסוק שהתרסק ליד ים-המלח, הסרן

משה ויטנר המנוח, הוא שאשם בהתרס קות המסוק, לא נראתה להורים. היא צילצלה באוזניהם כניסיון להטיל את ה אשמה על אחד המתים תוך התחמקות ממיצוי הדין עם אחראים חיים.

ואומנם, בהחלטתו של השופט ליון היו כלולות כמה וכמה קביעות חמודות, שי היתה בהם כדי להטיל כתם כבד על אחד החילות העילים המתוחכמים ביותר של צה"ל.

כולם טפו בנגוד לתקנות. את ה סיבות להתרסקותו של מסוק היטנור קבעה ועדת מומחים צבאית שמונתה לי צורך זה, בראשותו של האלוף אברהם אורלי. היתה זו ועדת החקירה הצבאית שפסקה שהמסוק התרסק כתוצאה מטעור תו של הקברניט שניסה להטיס את המי סוק בגובה הנמוך מהמותר על פי תק

שופט ליון המח אטש

נות חיל-האוויר. ליון מונה כשופט-חוקר על מנת לקבוע מה היתה הסיבה לכך שקברניט המטוס הטיס את מסוקו בגובה כה נמוך בצורה שגרמה להתרסקותו.

ליון לא הצליח, לדבריו, לקבוע בצורה חד-משמעית וברורה מה גרם למשה ויטנר לטוס בצורה שסיכנה את חייו וחי נוס עיו, "זהו סוד שהוא לקח עמו אל הקבר", פסק, אלא שתוך כדי ניסיון לברר את הגורמים לטיסת-המוות חשף אלוף-מישנה (מיל.) ליון שורה ארוכה של מחדלים, ליקויים, פגמים ונתליים ותפעוליים ב חיל-האוויר, שהיה בהם כדי לעורר תד המה.

בהחלטתו קבע אומנם ליון חד-משמעית שאין הוא מוצא כל קשר סיבתי בין הלי קויים והמחדלים שחשף לבין הסיבות ש הביאו לתאונה א שגלמו לטיס מסוק לטוס בגובה המסוכן. אולם עצם מסקנו תיו היה בהם כדי לפגוע ביוקרתו וב תדמיתו של חיל-האוויר כחיל ממושמע, מדויק ויעיל.

קבע השופט ליון, בין השאר:

● מפקד טייסת המסוקים של ויטנר, תיזרך את טייסיו לפני המראתם, הורה להם, בצורה הנוגדת את תקנות הטיסה של חיל-האוויר, כי ינמיכו טוס על פי גור חותם כשאת גובה הטיסה המדויק הוא משאיר להבנתו ותחשבתו של כל טייס. כתוצאה מכך פירש כל קברניט את חופש התימרון שניתן לו בדרך משלו וטס בו גובה שונה. כל הקברניטים בטיסת מסוק בגובה נמוך מהמותר, לפחות עוד מסוק אחד נמצא בסכנת התרסקות.

● בעוד שתקנות חיל-האוויר קובעות כי טייס שלא עבר את הבדיקות הרפואיות העונתיות יקורקע ולא יורשה לטוס, הס תבר כי סרו (מיל.) ויטנר לא עבר במשך חמש שנים רצופות כל בדיקות רפואיות. למרות שליון השתכנע כי ויטנר היה בריא וכי התאונה לא נגרמה בשל מצב בריאות לקוי, היה בעצם הגילוי כי טייס יכול להטיס מטוס בחיל-האוויר מבלי שעבר בדיקות רפואיות במשך חמש שנים, משום גילוי מוזעזע.

"בילבול גמור... חוסר שליטה..."